

RAN - 2001130702050004

RAN-2001130702050004**M. A. (Sem. - II) Examination October - 2023****Economics****ID-II : Indian Political System - II****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M. A. (Sem. - II)

Name of the Subject :

Economics - ID-II : Indian Political System - II

Subject Code No.: 2001130702050004

Seat No.:

Student's Signature

પ્રશ્ન. ૧. નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ લખો.

(૧૦)

- (૧) બંધારણની સાતમી અનુસૂચિ મુજબ સમગ્ર ધારાકીય વિષયોને મુખ્યત્વે કઈ ત્રણ યાદીમાં વહેંચવામાં આવી છે?
- (૨) સ્થાનિક સ્વરાજ્ય એટલે શું?
- (૩) ભારતનાં કોમ્પ્ટ્રોલર અને ઓડીટર જનરલ કોણ છે?
- (૪) ભારતની વસ્તીની સમસ્યાને સમજવા માટે કયા પાસાઓ પર વિચાર કરવો જોઈએ?
- (૫) ચૂંટણી એટલે શું?

પ્રશ્ન. ૨. કેન્દ્ર અને રાજ્યના નાણાકીય સંબંધોની વિગતે ચર્ચા કરો.

(૧૩)

અથવા**પ્રશ્ન. ૨. પંચાયતી રાજના માળખા અને સમસ્યા ક્ષેત્રોની વિગતે ચર્ચા કરો.****પ્રશ્ન. ૩. પરોક્ષ લોકશાહી માટે ચૂંટણીઓનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરી ભારતમાં ચૂંટણી પદ્ધતિની વિશેષતાઓ તપાસો.**

(૧૩)

અથવા**પ્રશ્ન. ૩. ભ્રષ્ટાચારના કારણો જણાવી ભ્રષ્ટાચાર નિવારવાના ઉપાયોની ચર્ચા કરો.**

- પ્રશ્ન. ૪. ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (૧૪)
- (૧) શહેરી સ્થાનિક સરકારોના પડકાર.
  - (૨) 74 મો બંધારણીય સુધારો.
  - (૩) વિશ્વ પર્યાવરણ સામેના પડકારો.
  - (૪) પ્રદેશવાદ.

ENGLISH VERSION

- Q. 1. Write the answers to the following questions in short. (10)**
- (1) According to the Seventh Schedule of the Constitution, the entire legislative subjects are mainly divided into which three lists?
  - (2) What is local self-government?
  - (3) Who is Comptroller and auditor General of India
  - (4) What aspects should be considered to understand India's population problem?
  - (5) What is election?
- Q. 2. Discuss in detail the financial relations between the Centre and the States. (13)**
- OR**
- Q. 2. Discuss in detail the structure and problem areas of Panchayati Raj.**
- Q. 3. Explain the importance of elections for indirect democracy and examine the features of electoral system in India. (13)**
- OR**
- Q. 3. State the causes of corruption and discuss the measures to prevent corruption.**
- Q. 4. Write short notes. (Any Two) (14)**
- (1) Challenge of Urban Local Governments.
  - (2) 74th Constitutional Amendment.
  - (3) Challenges facing the global environment.
  - (4) Regionalism.